

Att:

07.12.09

Trafikudvalget

I forbindelse med klimatopmødet december 2009, sender jeg hermed, på opfordring af Digegruppen Reersø, følgende debatoplæg om digesikring:

"Klimaændringer og nye diger på Reersø"

Når havet truer boligen, sundheden og naturen er det vigtigt at handle, derfor anser vi afbødende klima-initiativer lige så vigtige som de grønne CO2-forebyggende, af hensyn til:

Den almene folkesundhed:

Bibeholdelse af et hygiejnisk boligmiljø, afværgelse unødige stressbelastninger af befolkningen.

Beskyttelse af bolig- og naturområder:

Undgåelse af unødigt ressource- og erstatningsforbrug (Stormrådet)
Hindring af udvaskning af skadelige stoffer til følsomme strandengs- og andre vådområder.

Bibeholde en sund lokal-økonomi:

Undgåelse af alment forfald af området, stavnsbinding og et skadet lokalt erhvervsliv.

Hvordan bevarer vi velfærdssamfundet under de omstillinger vi alle står over for, ved et forandret klima i de kystnære områder?

Befolkningen i mange kyst- og ø-kommuner specielt omkring Store- og Lille Bælt har været prisgivet hver gang, der har været stormflod i de seneste årtier (fig. 16a i medfølgende materiale).

I disse situationer går der værdier tabt, foruden det psykiske pres det kan være at bo i disse områder, hvor man ikke ved om man mister endnu mere af sit hjem næste gang stormfloden kommer. De gange beredskabet sættes i gang kan der også være fare for liv.

En del af levebrødet for lokalbefolkningen vil måske også blive truet, hvis de beboere med fast bopæl og sommerhusejere, der overkommer det, har tænkt sig at begynde at fraflytte de berørte områder pga. de tiltagende stormflodshændelser.

Samtidig er de fastboende pensionister (helår/sommerhus) taget som gidsel og har svært ved at klare opgaverne efter sådanne situationer.

Disse projekter skal efter digegruppens mening ses som en landspolitisk problemstilling med de tiltagende klimatiske forandringer. Med fare for en socialøkonomisk skævvridning og slagside, hvis der ikke handles.

Klimatilpasning er for alle, og ikke kun for de rige kommuners borgere (f.eks. Nordsjælland).

Vi appellerer stærkt til en løsning hvor Stat, kommune, EU og berørte borgere går

ind og udvikler, finansierer og økonomisk løfter disse opgaveløsninger i fællesskab med øremærket midler. Penge fra stimulus pakkerne ville også være meget velkomne.

Naturfremmende projekter bør også være en naturlig del af løsningerne samtidigt med at vor boliger omkring bælt-havene sikres i en lang årerække fremover.

Sikringen af Vadehavet og den Jyske Vestkyst er idag finansieret af Staten og varetages af Kystdirektoratet.

Det er Digegruppens opfattelse, at tiden er begyndt at rinde ud, og at der mangler lovgivning, direktiver, økonomisk støtte og ingeniørvejledning på området. Det kan ikke altid være lodsejernes og med held kommunernes opgave at løse disse projekter alene.

Når kommunerne er påvirket af den økonomiske krise og har underskud på bugettet, kvier de sig ved at gå ind i sådanne opgaver.

Kommunerne prioriterer forståeligt økonomi til pleje, omsorg, skolerenoveringer, veje mm. Kommunerne kan også synes det er svært at forsvare, at der anvendes så relativt "store" summer på kun en "mindre" del af borgerne og sommerhusejere i kommunen.

Derfor har kommunens udviklingsstab i Kalundborg foranlediget at Reersø i 2008, som en del af et større område i kommunes sydlige del, kom med i et samarbejde under EU – BaltCICA.

Området udgør Tissø nedre å-system og de lavtliggende kystarealer i tilknytning hertil. Omkring Tissø er der tale om fremtidig regnvands-regulering.

BaltCICA søger i et samarbejde mellem udpegede kommuner, humanistiske og naturvidenskabelige fakulteter ved universiteterne i Østersølandene at afdække klimænderingernes effekt, borgernes holdning, omkostninger og tilpasningsmuligheder for de udpegede forsøgsområder i Østersøregionen.

Næstved og Esbjerg kommuner har ligesom Kalundborg i 2004 været faciliteret i et lignende holdningsafdækkende workshop/rapport program under teknologirådet/miljøministeriet.

Denne deltagelse kan i værste fald lede til en årelang teknokratisering af processen i kassetænkningens tjeneste, med flere ressourcer spildt og forarmning af lokalsamfundet.

Derfor er der mange på Reersø, som i stedet venter på en effektiv, hurtig og reel handling - inden det bliver for sent.

Gruppen har på lokalt initiativ arbejdet med mulighederne for at etablere diger på Reersø siden stormfloden i 2006.

Gruppen blev nedsat af deltagerne ved et lokalt stormflodsmøde oven på de omkostningsfulde dage i 2006, som kostede Stormrådet **kr. 23,5 mill.** i udbetalte erstatninger kun på Reersø. Samtidigt blev der nedsat en Sikrings- og Beredskabsgruppe (se www.Reersoe.dk og

http://www.stormraadet.dk/Aarsberetninger/Documents/stormraadets_beretning_2007_2008.pdf).

Grupperne består både af sommerhusejere og helårsbeboere.

Reersø fik for øvrigt beredskabsmæssigt i 2009, i tilfælde af stormflod, tildelt betegnelsen ø-status.

På grundlag af tilgængelig klimaviden, kan der regnes med at et projekt af denne karakter vil have en afbødende virkning i **ca. 75-100 år.**

Det er nok tid til at begynde at tænke på alternative løsningsforslag.

Løsningsforslag for en velplanlagt begyndende afvikling eller en mulig flytning i fremtiden den dag hvor Danmark uigenkaldeligt bliver mindre.

En veltilrettelagt flytning kan måske hvile på en indefrosset del af grundskylden, tilvejebringelse af en del af klimaafgiftsmidlerne og tilbud af lempelige statslån i

forbindelse med ejerskifte eller ved forældelse af pågældende bolig. Disse midler sigter på anvendelse til reetablering af tilpasset boliger og beskyttelse af natur i området eller reetablering på udpegede højere liggende arealer længere inde i landet.

Reersø er et lille samfund af stor kulturel og naturmæssig bevarelsesværdi og har i dag en mellemstor erhvervsvirksomhed på havnen samt flere enkle mindre erhverv placeret i og omkring landsbyen. Reersø er anset som et attraktivt turistmål.

Sommerhusområdet udgøres af godt 400 og helårsbeboende er ca 220 husstande. TDC har desuden en radiostation på Reersø.

Kommunen har forøvrigt for nyligt investeret store summer i at renovere kloaknettet.

Efter Digegruppens viden, er vi sammen med Hedensted, Lolland-Falster og Slagelse blandt nogle af de få, der arbejder aktivt med problematikken med at etablere ny beskyttelse af beboelse i øjeblikket herhjemme, ud over bare at reparere på mindre strækninger.

Martin H. Carlsen har sammen med Digegruppen udarbejdet og sammensat dette oplæg i form af en projektbeskrivelse bl.a. med referencer til tilgængelig klimaviden.

Materialet har oprindeligt været tænkt som et udvidet program/diskussionsgrundlag i debatten og beslutningsprocessen omkring diger i den lokale debat.

Holdningen i materialet er, at vi beskytter beboelse nu, men samtidigt også skaber plads til naturen med digerne, fordi det samfundsøkonomisk kan betale sig i dag.

Forebyggelse er altid bedre end oprydning.

Vi anmoder derfor Staten om at påtage sig sin del af ansvaret med omkostningerne i forbindelse med de kommende års digebyggerier ved bælteerne, samt at hjælpe med sammenstyknings af økonomien, herunder bringe den tilhørende långivning på plads.

Med venlig hilsen

Martin H Carlsen

Sallingvej 2,4 tv.
2720 Vanløse
51905650
martinhc@webspeed.dk

Poul Erik Jensen

Lærkevej 20. 4281 Gørlev
4281 Gørlev
30 59 54 42
ingerogpoulerik@mail.dk

v/Digegruppen Reersø: Hanne Andersen, Ingrid Darré, Poul Erik Jensen, Finn S. Nielsen, Gunnar Olsen og Martin H. Carlsen

NB: Debatoplægget i en højere opløsning (13,3 MB) kan rekvireres på ovenstående E-mail adresse.